

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Frankofurti, 1625

Thema XXXVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

THEMA XXXVII.

Rom. 5. v. 12.

Quemadmodum per unum hominem peccatum in mundum introiit, ac per peccatum mors: & sic in omnes homines mors peruasit, quatenus omnes peccauimus.

DISPOSITIO.

Quando bellum oritur, aut incendium, vel aliud ali-
quod malum, quæri solet ante omnia, unde istud malum
& quæ illius causa.

Cum itaq; Paulus & in hac Epistola hætenus & quo-
que in hoc capite ad Romanos mentionem fecerit mortis
næ Dei, damnationis &c. non immerito prima questio est
unde hæc mala omnia existant. Huius enim rei notitia non
parum profutura est.

Ideoque Paulus verbis prælectis, veram nobis causam
edidit. Vnde sit mors & peccatum.

Hanc nos questionem iam examinabimus, & postea e-
tiam audita ad nostrum usum accommodabimus.

Textus.

I. Duo sunt maxima in mundo, quorum posterius ex
priori promauit: peccatum scilicet & mors.

Deus autem peccatum non fecit, nec mortem: vt patet
Psal. 5. v. 5. & 1. Ioan. 3. v. 8. Sap. 1. v. 13. & 2. v. 23.

Vnde igitur illa? A Diabolo mortem inuentam Sapiens
loco allegato asserit. At non solus Diabolus author est
peccati & mortis: verum etiam homo Diabolo consen-
tiens.

1. Ideoque Paulus hic ait: Per hominem venit pecca-
rum. Quamuis enim Diabolus primo peccauit, tamen il-
lus peccatum non intrauit in mundum: sed tantum in Pa-
radisum.

2. Adamus autem introduxit peccatum in mundum
pro-

propagationis ratione scilicet. Quia omnes ab Adamo descendunt: Ideo dicitur, *per hominem*.

3. Nota etiam, quod licet Eva prior peccauerit i Tim. 2. v. 14. tamen quia illa sumpta est ab Adamo, & propter illum creata, peccatum illius non intrauisset in mundum, si Adamus non consensisset. Potuisset enim illi Dominus aliam creare sanctam coniugem.

Ideoque ipsi omnis culpa tribuitur, dum Paulus ait, *per unum hominem*.

Propterea ipse etiam primum à Deo fuit reprehensus, ante Euam, Gen. 3. v. 10.

SECUNDUM. Diximus, unde sit peccatum. Videamus etiam quid ex peccato sit sequutum: *Mors* scilicet.

Per peccatum autem mors intrauit. Si enim non peccasset Adamus, nunquam fuisset moriturus, sed beneficio arboris vitæ, produxisset vitam in multos annos, & tandem viuus absque omni mortis interuentu translatus fuisset cum suis in cælum, ad maiorem felicitatem.

Per peccatum autem mors introducta est. Sic enim pepigit Dominus cum Adamo: *Quacunque die comederis, morte morieris*, Gen. 2. v. 17.

TERTIO. Neque vero peccatum & mors in Adamo desierunt: sed hoc demum est omnium maxime dolendum: quod sicut peccatum propagatione in omnes transiit (*Dantes vñ. ff. Item Wolffem Lämblein*): ita etiam per peccatum mors in omnes peruasit: quia omnes sunt peccatores, & cum morte omnia, quæ ipsam comitantur, vt sunt morbi, dolores, & innumera alia.

LOCI.

Primum, charissimi, sæpius meditandum, quanta felicitate exciderimus propter peccatum: vt peccatum detestari discamus: quod nobis omnes calamitates accessit.

1. Erat in Adamo lux veræ, qua Deum perfecte cognouit, dilexit, habebat liberum a bitrium, &c.

2. De

2. Dominium habebat super omnes Creaturas.
Alienus erat ab omni labore & dolore, fame, siti, sudore & molestia.

3. Nulla erat in corpore ægritudo, nulla mors, nulla tristitia.

Tales etiam mansissent omnes illius posterii.

At quantum mutatus ab illo post peccatum? ubi tenebræ & caligo atque cæcitas in mente. omnia vitiosa, omnia molesta, nihil boni, ægritudines & ipsa denique mors, &c. Spinæ & tribuli, & separatio animæ à corpore, aulio coniugis vnus ab alio cum magno dolore. Et quis ista omnia enumerare possit?

Hoc omne prouenit à peccato. Quin igitur peccatum ex animo detestamur, & hoc agimus, ne regnet in mortali corpore, Rom. 6. v. 12. Hinc illa Pauli querela: Quis me liberabit? Rom. 7. v. 24. Et quia constat peccatum in nobis & in carne nostra hæcere, hoc sit nostrum studium p̄ncipalissimum, vt illud eijciatur, ne dominari possit.

Sicut qui hausit venenum, curat ocyus, vt id ex corpore expellatur. Qui scit ignem esse illatum adibus, non cessat, donec illum restinguat, &c.

Ita non cessandum, vsque dum coereatur peccatum. Huc pertinet, vt frænatur & in seruitutem redigatur caro peccatrix, 1. Cor 9. v. vlt.

Si vero peccatum inhærens angit pium hominem, soletur ipsum vicissim passio Christi, qui propter peccata nostra traditus est, Rom. 4. v. 25. Esa. 53. v. 4. & seq.

Et tanto magis desideremus mori, vt à peccatis liberemur, Rom. 6. v. 7. Qui mortuus, iustificatus est.

II. Neque vero obloquamur Deo, quasi is nobis faciat iniuriam imputando peccatum Adami, quod multi faciunt rationis ductum sequentes. Dicunt illi: Quid ad nos Adami peccatum? Filius non portabit iniquitatem patris, Ezech. 18. v. 20.

Nos enim peccatum nobis facimus proprium.

Ideoque non imputatur nobis alienum peccatum, sed

Terrio
ius slyuete
doque lute
adicit Pau
r nobis c
im fructu
ho: ita nos
nus ferre f
ualter, ho
Cantium in
lter nungat
larissime re
Quando
e. loq
nalem
purgimus
us cohort
dare (Ch
tatione)

I. Videm
us non deb
quid discam
Hanc eni
la proponi
caudre de n
taceat dep
vici de vine
tam. Bla. 5.
sic vbiq; b
viden. Ideo
Blaz. 6. v. 6
tr. v. imo ad
II. Discam
tano magis